

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 28 december 2012

916/2012

Lag

om offentlig arbetskrafts- och företagservice

Utfärdad i Helsingfors den 28 december 2012

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Främjande av arbetsmarknadens funktion

För att säkerställa ekonomisk tillväxt, hög sysselsättning och välfärd främjar staten arbetsmarknadens funktion och utbudet på arbetskraft tillsammans med kommunerna, arbetsmarknadsorganisationerna, företagen och andra arbetsgivare samt medborgarna.

För att främja arbetsmarknadens funktion och utbudet på arbetskraft ska staten se till att arbets-, ekonomi-, närings-, utbildnings- och socialpolitiken samordnas och genom sina åtgärder jämna ut konjunkturväxlingar.

2 §

Offentlig arbetskrafts- och företagservice

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen erbjuder offentlig arbetskrafts- och företagservice enligt vad som bestäms i denna lag. Genom den

offentliga arbetskrafts- och företags servicen främjas arbetsmarknadens funktion genom att tillgången på kunnig arbetskraft tryggas och de som söker arbete erbjuds möjligheter att få arbete och dessutom främjas uppkomsten av ny företagsverksamhet och utvecklas företagens verksamhetsförutsättningar och arbetslivets kvalitet.

Som offentlig arbetskrafts- och företags service erbjuds arbetsförmedling, information och rådgivning, kompetensutveckling och service för att starta och utveckla företagsverksamhet. Till den offentliga arbetskrafts- och företags servicen hör också sakkunnigbedömningar som gäller enskilda kunders serviceprocess samt stöd och ersättningar enligt denna lag.

Bestämmelser om tryggnad av arbetslösa arbetssökandes försörjning genom arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *kunder* enskilda (*enskilda kunder*), ar-

RP 133/2012
EkUU 41/2012
GrUU 32/2012
AjUB 7/2012
RSv 163/2012

betsgivare och företag som ansöker om eller får service, stöd eller ersättningar enligt denna lag,

2) *arbetsökande* enskilda kunder vars jobbsökning är i kraft på det sätt som avses i 2 kap. 1 och 2 §,

3) *arbetslös* en person som inte står i ett anställningsförhållande eller inte är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller i eget arbete på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller inte är studerande på heltid enligt 2 kap. i den lagen; som arbetslös betraktas även den som står i ett anställningsförhållande och som är permitterad på heltid eller vars ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar,

4) *arbets- och näringsmyndighet* arbets- och näringsbyrån och arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter,

5) *sysselsättningsplan* en plan som en arbets- och näringsmyndighet utarbetat tillsammans med den arbetsökande,

6) *plan som ersätter sysselsättningsplanen* en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) och en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (1386/2010),

7) *omställningsskydd* en åtgärdsmodell som arbets- och näringsbyrån, arbetsgivaren och arbetstagarna genomför i samarbete, med hjälp av vilken man försöker hjälpa en arbetstagare som blir arbetslös på grund av uppsägning, permittering tills vidare eller för minst 180 dagar eller visstidsanställnings upphörande att så snabbt som möjligt få arbete på nytt och som består av sådan service enligt denna lag som överenskommit i sysselsättningsplanen och eventuell annan service som utvecklar yrkesfärdigheterna,

8) *de minimis-stöd* stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse,

9) *anställningsförhållande* ett avtalsförhållande mellan en arbetsgivare och en arbetstagar enligt 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001) och 1 kap. 1 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) och ett avtalsförhållande mellan en arbetsgivare och en läroavtalsstuderande (*läroavtalsutbildning*) enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

Bestämmelserna om anställningsförhållanden i 1 mom. 9 punkten tillämpas också på tjänsteförhållanden.

4 §

Tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagservice

Offentlig arbetskrafts- och företagservice ska tillhandahållas utifrån näringslivets och arbetsmarknadens behov och bygga på prognostisering av förändringar.

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen ska bedöma kundernas behov av service tillsammans med kunderna. Utifrån servicebehovet ska sådan offentlig arbetskrafts- och företagservice tillhandahållas som på bästa sätt tryggar tillgången på kunnig arbetskraft och främjar enskilda kunders placering på den öppna arbetsmarknaden samt främjar inledning och utveckling av företagsverksamhet.

Offentlig arbetskrafts- och företagservice ska tillhandahållas i form av service som kunderna på egen hand kan använda och som personlig service. Kunden anlitar service och håller kontakt med den myndighet som tillhandahåller offentlig arbetskrafts- och företagservice utifrån det uppskattade servicebehovet.

Om kundens servicebehov kräver annan service än offentlig arbetskrafts- och företagservice eller om serviceansvaret ligger på en annan myndighet eller aktör, ska arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter eller närings-, trafik- och miljöcentralen informera kunden om andra servicemöjligheter och vid behov i samarbete med andra myndigheter eller tjänsteleverantörer hänvisa kunden till service som ordnas av dessa.

5 §

Produktion och anskaffning av service

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och

närings-, trafik- och miljöcentralen kan producera service enligt denna lag själva eller skaffa den delvis eller helt av serviceproducenter med de anslag som i statsbudgeten anvisats för anskaffning av service. Det anslag i statsbudgeten under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde som är avsett att främja sysselsättningen och bekämpa arbetslösheten (*sysselsättningsanslag*) ska användas till att särskilt stödja sysselsättningen för dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Om den som producerar servicen får statsunderstöd eller annan statlig finansiering för att producera den service som anskaffas, ska den andel som motsvarar understödet eller finansieringen dras av från servicens anskaffningspris.

Bestämmelser om arbets- och näringsbyråns och närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter vid anskaffning av service, förfarandet vid beslut om anskaffning och när anskaffningsavtalet ingås, innehållet i anskaffningsavtalet och det anskaffnings- och anbuds förfarande som föregår avtalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Avgiftsfrihet

Den offentliga arbetskrafts- och företags servicen är avgiftsfri för enskilda kunder. Den offentliga arbetskrafts- och företags servicen är avgiftsfri för arbetsgivare med undantag av den gemensamt anskaffade utbildning som avses i 5 kap. 7 §. Den service för utveckling av företags verksamhet som avses i 8 kap. 5 § och som erbjuds företag är avgiftsbelagd.

7 §

Jämlikhet

Inom offentlig arbetskrafts- och företags service iakttas jämlikhet och opartiskhet. Arbetstvister påverkar inte den offentliga arbetskrafts- och företags servicen. Arbets- och näringsmyndigheten ska i samband med ett arbetserbjudande eller annan personlig service informera den arbetssökande om arbetstvister.

8 §

Likabehandling och främjande av jämställdhet

Vid tillhandahållande och utveckling av samt information om den offentliga arbetskrafts- och företags servicen ska likabehandling och jämställdhet på arbetsmarknaden aktivt främjas.

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen ska tillhandahålla offentlig arbetskrafts- och företags service på lika villkor och enligt samma principer oberoende av den enskilda kundens kön och de omständigheter som avses i 6 § 1 mom. i lagen om likabehandling (21/2004). Arbets- och näringsmyndigheten ska presentera arbets- och utbildningsalternativ, lediga jobb och arbetssökande så att de enskilda kunderna har samma möjligheter att söka arbete, utvecklas yrkesmässigt och få utbildning oberoende av kön och de omständigheter som avses i 6 § 1 mom. i lagen om likabehandling.

2 kap.

Arbetssökande

1 §

Inledande av jobbsökning och jobbsökningens giltighet

En enskild kunds jobbsökning inleds den dag då kunden elektroniskt begär det via den för ändamålet avsedda nättjänsten eller personligen på arbets- och näringsbyrån och han eller hon registreras som arbetssökande i arbets- och näringsbyråns kundinformations-system. Arbets- och näringsmyndigheterna kan också godkänna en begäran som framförts på annat sätt.

Jobbsökningen upphör att vara i kraft om den arbetssökande

- 1) meddelar att han eller hon inte längre önskar hålla sin jobbsökning i kraft,
- 2) inte förnyar sin jobbsökning inom den

tid som arbets- och näringsmyndigheten har satt ut och på det sätt myndigheten förutsätter,

3) inte inom den tid som arbets- och näringsmyndigheten har satt ut lägger fram de redogörelser om sin yrkeskompetens, arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga som behövs för tillhandahållande av offentlig arbetskraftsservice,

4) inte inom den tid och på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den underrättar arbets- och näringsmyndigheten om hur han eller hon har följt planen, eller

5) inte deltar i de undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan som är nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes servicebehov.

Efter att giltigheten för jobbsökningen upphört kan jobbsökningen inledas på nytt på det sätt som anges i 1 mom. Om jobbsökningen har upphört att vara i kraft på grund av ett förfarande som avses i 2 mom. 5 punkten, krävs det dessutom att en enskild kund som önskar inleda jobbsökning förbinder sig att delta i undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan.

2 §

Registrering av utläningar som arbetssökande och jobbsökningens giltighet

Sådana medborgare i andra stater som på basis av internationella avtal om arbetskraftens fria rörlighet som är förpliktande för Finland har rätt att utan arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska prövning komma till Finland för att söka arbete och förvärvsarbete, ska registreras som arbetssökande enligt 1 §, om inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, registreras andra utländska medborgare och statslösa personer som arbetssökande i enlighet med 1 §, om de har rätt att förvärvsarbete med stöd av ett uppehållstillstånd och tillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivaren.

Utöver vad som föreskrivs i 1 § 2 och 3 mom. upphör giltigheten för utländska arbetssökandes jobbsökning, om de inte längre

uppfyller de villkor för registrering av utläningar som arbetssökande som anges i 1 eller 2 mom. i denna paragraf.

3 §

Information till arbetssökande

En arbets- och näringsmyndighet ska i samband med att en jobbsökning inleds eller utan dröjsmål därefter informera den arbetssökande om omständigheter som hänför sig till jobbsökningen, om den offentliga arbetskrafts- och företagsservice som står till buds, om villkoren för jobbsökningens giltighet och om omställningsskyddet.

En arbetslös arbetssökande ska utöver vad som föreskrivs i 1 mom. vid behov informeras om annan sysselsättningsfrämjande service, om de allmänna skyldigheter som arbetslösa arbetssökande har enligt 8 § och om de viktigaste arbetskraftspolitiska villkoren för arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

4 §

Ordnanande av intervju med arbetssökande

Arbets- och näringsmyndigheten ska ordna en första intervju med en arbetssökande inom två veckor från jobbsökningens början, om det inte med beaktande av arbetssökandens situation är uppenbart onödigt.

Arbets- och näringsmyndigheten ska ge arbetssökanden möjlighet till senare regelbundet återkommande intervjuer enligt arbetssökandens servicebehov. En intervju med en arbetslös arbetssökande ska dock alltid ordnas när arbetslösheten oavbrutet fortgått i tre och i sex månader och efter sex månaders arbetslöshet alltid med sex månaders mellanrum, om det inte med beaktande av arbetssökandens situation är uppenbart onödigt.

5 §

Innehållet i en intervju med en arbetssökande

I den första intervjun med en arbetssökande kontrolleras och kompletteras uppgifterna om jobbsökningen, bedöms servicebehovet, utarbetas en sysselsättningsplan och

avtalas om sättet att anlita service hos arbets- och näringsmyndigheten och om kontakten mellan myndigheterna och arbetssökanden. Som ett led i bedömningen av servicebehovet bedömer myndigheten den arbetslösa arbetssökandes förutsättningar att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och sannolikheten för förlängd arbetslöshet. I de senare intervjuerna bedöms dessutom hur framgångsrik jobbsökningen varit och hur sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen har följts. Samtidigt revideras planen.

I samband med att arbetssökanden intervjuas erbjuder arbets- och näringsmyndigheten anställningar och utbildning som lämpar sig för arbetssökanden samt annan service i enlighet med servicebehovet och sysselsättningsplanen eller den ersättande planen.

6 §

Utarbetande och revidering av sysselsättningsplan

Arbetslösa arbetssökande och arbetssökande som omfattas av omställningsskydd har rätt till en sysselsättningsplan. Bestämmelser om invandrares rätt till en integrationsplan och arbets- och näringsbyråns medverkan i utarbetandet av planen finns i lagen om främjande av integration. Bestämmelser om arbetslösa arbetssökandes rätt till en aktiveringsplan och arbets- och näringsbyråns medverkan i utarbetandet av planen finns i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Om det inte är uppenbart onödigt ska en sysselsättningsplan utarbetas senast vid intervju av den arbetssökande enligt 4 § 1 mom.

Sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen ska revideras i samband med intervjun med den arbetssökande eller på begäran av den arbetssökande, om det inte är uppenbart onödigt.

7 §

Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen och den plan som ersätter sysselsättningsplanen ska grunda sig

på den arbetssökandes egna mål för arbete eller utbildning och det uppskattade servicebehovet.

Planen ska innehålla överenskommelse om jobbsökning och dess mål, offentlig arbeidskrafts- och företagsservice enligt den arbetssökandes servicebehov, annan sysselsättningsfrämjande service och sakkunnigbedömningar. Vid behov ska planen innehålla överenskommelse om annan service som förbättrar kompetensen, arbetsmarknadsfärdigheterna och funktionsförmågan eller om åtgärder som hänför sig till klarläggande av arbetsförmågan eller hälsotillståndet.

Den arbetssökande och arbets- och näringsmyndigheten ska komma överens om uppföljning av hur sysselsättningsplanen eller den ersättande planen har genomförts och godkänna planen. Om arbets- och näringsmyndigheten kräver någon annan redogörelse för hur planen genomförts än arbetssökandens eget meddelande, ska detta skrivas in i planen.

Närmare bestämmelser om strukturen på sysselsättningsplanen och den ersättande planen och om hur planen godkänns och arkiveras utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Allmänna skyldigheter för arbetslösa arbetssökande

Den som är arbetslös arbetssökande har en allmän skyldighet att söka arbete och utbildning. En arbetslös arbetssökande är också skyldig att delta i intervjuer för arbetssökande och i utarbetande och revidering av en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen.

En arbetslös arbetssökande som tillsammans med myndigheterna har utarbetat en sysselsättningsplan eller en ersättande plan är skyldig att följa sin plan och att söka sig till och delta i sådan service enligt planen som stöder jobbsökningen och främjar arbetsmarknadsfärdigheterna och möjligheterna att få arbete. En arbetslös arbetssökande är dessutom skyldig att inom den tidsfrist och på det sätt som avtalats i planen underrätta arbets- och näringsmyndigheten om hur han eller hon har följt planen.

Bestämmelser om hur förfarande som strider mot skyldigheterna enligt 1 och 2 mom. inverkar på rätten att få arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

9 §

Arbets- och näringsmyndighetens skyldigheter

Arbets- och näringsmyndigheten ska inom ramen för de anslag som anvisats myndigheten erbjuda arbete och utbildning samt ordna service som ingår i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen. Myndigheten ska också följa hur sysselsättningsplanen eller den ersättande planen genomförs och bidra till att serviceprocessen framskrider.

10 §

Vem omfattas av omställningsskyddet

Omställningsskyddet omfattar arbetssökande

1) som arbetsgivaren har sagt upp av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker enligt 7 kap. 3, 7 eller 8 § i arbetsavtalslagen eller 8 kap. 3, 6 eller 7 § i lagen om sjöarbetsavtal och vars tidigare anställningar före uppsägningstidens utgång skulle ha uppgått till sammanlagt minst tre år hos samma eller olika arbetsgivare,

2) som när anställningsförhållandet upphör har stått i anställningsförhållande för viss tid till samma arbetsgivare utan avbrott i minst tre år eller i anställningsförhållanden för viss tid till samma arbetsgivare i sammanlagt minst 36 månader under de senaste 42 månaderna,

3) vars anställningsförhållande har upphört på grund av att anställningsavtalet gällde för viss tid och som när anställningsförhållandet upphörde hade varit anställd hos samma eller olika arbetsgivare i sammanlagt minst fem år under de sju år som föregick upphörandet,

4) som permitteras för minst 180 dagar och som när han eller hon får meddelande om permittering har tidigare anställningar i enlighet med 1 punkten,

5) som har varit permitterad utan avbrott

minst 180 dagar och som då har tidigare anställningar i enlighet med 1 punkten,

6) som har sagt upp sitt anställningsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen eller 6 kap. 7 § i lagen om sjöarbetsavtal sedan en permittering har varat oavbrutet i minst 200 dagar och som när anställningsförhållandet upphör har tidigare anställningar i enlighet med 1 punkten.

För att arbetssökanden ska omfattas av omställningsskyddet krävs utöver det som föreskrivs i 1 mom. att hans eller hennes jobbsökning börjat inom 30 dagar från det att anställningsförhållandet upphörde eller att det krav på permitteringsens längd som avses i 1 mom. 4 eller 5 punkten uppfylldes, om inte det att jobbsökningen började senare beror på sådan tid i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, sjukdom, slutet vård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff, studier, stipendieperiod, barns födelse, vård av barn under skolåldern, vård av handikappad eller åldring eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa eller om det inte av annan anledning är oskäligt att förvägra den arbetssökande rätten att omfattas av omställningsskyddet.

Arbets- och näringsmyndigheten undersöker de i 1 och 2 mom. avsedda villkoren för att omfattas av omställningsskyddet i samband med att en sysselsättningsplan utarbetas eller revideras. Arbetssökandens tid i arbete beaktas enligt en tillförlitlig utredning från den arbetssökande eller arbetsgivaren.

En person omfattas av omställningsskyddet under den tid han eller hon är arbetssökande. Arbetssökanden omfattas inte längre av omställningsskyddet när hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning upphör till följd av att maximitiden har gått ut.

3 kap.

Arbetsförmedling

1 §

Arbetsförmedlingens mål

Genom arbetsförmedlingen främjas det att utbudet och efterfrågan på arbetskraft möts så

att lediga arbeten besätts och arbetssökandena får arbete snabbt.

Arbetsförmedlingen baserar sig på arbetsgivarens och arbetstagarens avtalsfrihet och fria val.

2 §

Arbetsförmedlingsservice

Arbets- och näringsmyndigheterna ska publicera och förmedla information om ledigförklarade arbeten enligt arbetsgivarens uppdrag, om inte något annat föreskrivs i 3 §. Arbets- och näringsbyrån söker på avtalat sätt upp arbetssökande som är lämpliga för det lediga arbetet och presenterar dem för arbetsgivaren.

Arbets- och näringsbyrån söker upp och erbjuder arbetssökandena lämpliga arbeten. Arbets- och näringsbyrån bedömer arbetets lämplighet för den arbetssökande med beaktande av arbetssökandens yrkeskompetens, tidigare anställningar, utbildning och arbetsförmåga.

Bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland och om internationell praktik utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Att vägra ta emot en platsanmälan och att ta bort en anmälan

Arbets- och näringsmyndigheten kan vägra ta emot en platsanmälan om en ledig anställning och kan ta bort en anmälan ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem om det utifrån anmälan är uppenbart eller utifrån arbetsgivarens tidigare handlande eller i övrigt finns grundad anledning att misstänka att

1) arbetsgivaren bryter mot ett lagstadgat diskrimineringsförbud,

2) arbetsgivaren söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller i fråga om vilka det strider mot lag att anställa den som söks,

3) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i arbetsavtalslagen eller 2 och 3 kap. i lagen om sjöarbetsavtal eller sin skyldighet att betala skatter och lagstadgade avgifter,

4) det på arbetsplatsen föreligger ett uppenbart hot om våld eller förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risk för arbetstagarens hälsa, eller

5) det på grund av uppgiftens natur eller av annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att stödja tillsättningen genom arbetsförmedling.

En förutsättning för att vägra ta mot eller för att ta bort en anmälan i de situationer som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är att arbetsgivaren inte trots uppmaning av arbets- och näringsmyndigheten har rättat sin platsanmälan.

Arbets- och näringsmyndigheterna ska fatta beslut om att vägra ta emot en anmälan eller om att ta bort en anmälan skriftligen. I 14 kap. 1 § föreskrivs det om sökande av ändring i arbets- och näringsmyndighetens beslut.

4 kap.

Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning

1 §

Information och rådgivning

Som offentlig arbetskrafts- och företagservice ger arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen information och råd om

1) lediga arbeten och jobsökning,

2) tillgången på och anskaffning av arbetskraft,

3) utbildningsmöjligheter och andra möjligheter till kompetensutveckling,

4) arbetsmarknaden, branscher och yrken,

5) inledandet av företagsverksamhet och möjligheter att utveckla verksamheten, och

6) service, stöd och ersättningar som står till buds för genomförande av omställningskyddet.

2 §

Sakkunnigbedömningar

För att utreda en enskild kunds kompetens,

yrkesskicklighet, lämplighet och alternativ i fråga om arbete, företagsverksamhet och utbildning kan arbets- och näringsbyrån och närings-, trafik- och miljöcentralen skaffa

- 1) kartläggningar av kompetensen och yrkesskickligheten,
- 2) undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan,
- 3) bedömningar av företagarfärdigheter och förutsättningar för företagsverksamhet, och
- 4) andra sakkunnigbedömningar.

3 §

Vägledning för yrkesvalet och karriären

Arbets- och näringsmyndigheterna kan erbjuda vägledning för yrkesvalet och karriären för att stödja enskilda kunder i yrkesvalet, den yrkesmässiga utvecklingen, placeringen i arbetslivet och det livslånga lärandet. För att utreda alternativen för enskilda kunders yrkesval och karriär, deras kompetens och deras lämplighet får man med kundens samtycke vid behov använda lämpliga psykologiska bedömningsmetoder i vägledningen.

4 §

Träning

Arbets- och näringsbyrån kan erbjuda enskilda kunder träning

- 1) för jobsökning (*jobsökarträning*),
- 2) för klarläggande av alternativ för yrkesvalet och karriären, för sökande till yrkesutbildning och för utveckling av arbetslivsfärdigheter (*karriärträning*), och
- 3) för placering i arbete och utbildning som sker på arbetsplatsen (*arbetsträning*).

5 §

Prövning

Arbets- och näringsbyrån kan anvisa enskilda kunder

- 1) utbildningsprövning vid en läroanstalt eller arbetsprövning på en arbetsplats för klarläggande av alternativ för yrkesvalet och karriären, eller
- 2) arbetsprövning på en arbetsplats för att

stödja kundens möjligheter att på nytt komma in på arbetsmarknaden.

Arbetsprövning kan ordnas av företag, enskilda näringsidkare, kommuner, samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller statliga ämbetsverk eller inrättningar.

6 §

Maximitid för prövning och träning

Arbetsprövningen får pågå högst tolv månader och av dessa högst sex månader hos samma anordnare, eller om arbetsprövningen ordnas av en kommun, högst sex månader i samma uppgifter.

Maximitiden för arbetsprövningen börjar räknas på nytt när personen har varit arbetslös utan avbrott i minst tolv månader eller när en person under 25 år har varit arbetslös utan avbrott i minst tre månader efter det att maximitiden har gått ut.

Träning och utbildningsprövning är kortvariga tjänster. Bestämmelser om maximitiden för träning och utbildningsprövning utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Begränsningar i fråga om arbetsprövning

Enskilda kunder ska inte anvisas arbetsprövning, om

1) det är fråga om sådana uppgifter för vilka den som ordnar arbetsprövningen under de senaste nio månaderna före prövningens början har sagt upp eller permitterat arbetstagar av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker eller om uppgifter som den som ordnar arbetsprövningen har ombildat till anställningsförhållande på deltid enligt 7 kap. 11 § i arbetsavtalslagen,

2) arbetsprövningen skulle leda till att anställda hos den som ordnar arbetsprövningen sägs upp eller permitteras eller att deras anställningsvillkor försämras,

3) arbetsprövningen skulle ge den som ordnar arbetsprövningen sådana fördelar som snedvrider konkurrensen mellan företag eller enskilda näringsidkare,

4) det är fråga om sådana uppgifter för vilka den som ordnar arbetsprövningen krä-

ver ett intyg över narkotikatest enligt 6 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) och den enskilda kunden inte vill uppvisa ett sådant intyg,

5) det är fråga om uppgifter enligt lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) och den enskilda kunden inte vill ta emot sådana uppgifter,

6) prövningen börjar inom två veckor efter det att en arbetsprövning som pågått i sex månader utan avbrott avslutats och den enskilda kunden inte begär något annat.

Arbetsgivare till vilken en enskild kund står i anställningsförhållande när ett avtal enligt 9 § ingås kan inte vara anordnare av arbetsprövning.

8 §

Rättslig ställning samt ansvar för arbetarskyddet och dataskyddet

Den som deltar i arbetsprövning står inte i anställningsförhållande till den som ordnar arbetsprövningen eller till arbets- och näringsbyrån.

Lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) och lagen om likabehandling tillämpas på den som deltar i arbetsprövning.

Den som ordnar arbetsprövningen ansvarar för arbetarskyddet för den som deltar i arbetsprövningen enligt vad som föreskrivs i arbetarskyddslagen (738/2002) och lagen om unga arbetstagare (998/1993).

Vid arbetsprövningen tillämpas bestämmelserna om dagliga vilotider i 28 § och bestämmelserna om arbetsskiftsförteckning i 35 § i arbetstidslagen (605/1996).

Vid arbetsprövning tillämpas 3 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1, 2 och 4 mom., 6 §, 7 § 1—3 mom., 9, 10, 14 och 15 §, 5 och 6 kap., 21 § 2 mom. och 22 och 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet.

Vid tillämpningen av de lagar som nämns i 2—5 mom. jämföras den som ordnar arbetsprövning med en arbetsgivare och den som deltar i arbetsprövning med en arbetstagare.

Bestämmelser om straff för arbetarskydds-förseelser finns i 63 § i arbetarskyddslagen. Bestämmelser om straff för arbetstidsförseelser finns i 42 § i arbetstidslagen. Bestämmel-

ser om straff för brott mot lagen om integritetsskydd i arbetslivet finns i 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. Bestämmelser om straff för diskriminering, diskriminering i arbetslivet, ockerliknande diskriminering i arbetslivet, arbetarskyddsbrott, personregisterbrott, dataintrång, olovlig observation, olovlig avlyssning, kränkning av kommunikationshemlighet, sekretessbrott och tjänstebrott finns i strafflagen (39/1889).

9 §

Avtal om arbetsprövning

Arbets- och näringsbyrån, den som ordnar arbetsprövningen och den enskilda kunden ska ingå ett skriftligt tidsbegränsat avtal om arbetsprövningen. Följande ska framgå av avtalet:

- 1) målen för arbetsprövningen,
- 2) när och var arbetsprövningen sker,
- 3) arbetsprövningens längd per dag, som kan vara minst fyra timmar och högst åtta timmar, och vilken tid på dygnet arbetsprövningen sker,
- 4) arbetsprövningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar, och vilka veckodagar arbetsprövningen sker,
- 5) de uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen pågår,
- 6) vem som på arbetsplatsen ansvarar för handledningen av och tillsynen över den som deltar i arbetsprövningen.

I avtalet om arbetsprövning ska som villkor ingå att den som ordnar arbetsprövningen ska lämna in en bedömning av den enskilda kundens lämplighet för arbetet, yrket eller branschen till arbets- och näringsbyrån efter arbetsprövningen och, om arbetsprövningen har ordnats för att stödja kundens möjligheter att på nytt komma in på arbetsmarknaden, en bedömning av behovet av att utveckla arbetslivsfärdigheterna och kompetensen.

Dessutom får arbets- och näringsbyrån i avtalet ställa upp sådana villkor för den som ordnar arbetsprövningen som behövs för genomförande av arbetsprövningen eller med tanke på den som deltar i arbetsprövningen. Den som ordnar arbetsprövningen och som är avtalspart kan inte överföra skyldigheterna enligt avtalet på någon annan.

Den som ordnar arbetsprövningen ska anmäla namnet på den enskilda kund som deltar i arbetsprövningen och de uppgifter som avses i 1 och 3 mom. till förtroendemannen eller någon annan som företräder de anställda hos den som ordnar arbetsprövningen.

10 §

Avbrytande av träning och prövning

Om en enskild kund utan tillstånd har varit frånvarande fem tränings- eller prövningsdagar utan avbrott eller om han eller hon annars har varit frånvarande så mycket att målen för träningen eller prövningen inte nås, fattar arbets- och näringsbyrån utifrån frånvaron beslut om avbrytande av träningen eller utbildningsprövningen eller om hävande av avtalet om arbetsprövning.

Serviceproducenten eller den som ordnar arbetsprövningen är skyldig att anmäla sådan frånvaro som avses i 1 mom. till arbets- och näringsbyrån. Innan beslutet fattas ska arbets- och näringsbyrån ge den enskilda kunden tillfälle att bli hörd. Kunden ska utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Arbets- och näringsbyrån och den som ordnar arbetsprövningen har rätt att häva avtalet om arbetsprövning av annat skäl än det som avses i 1 mom. genom att meddela detta skriftligt till de andra parterna. Hävandet av avtalet får dock inte basera sig på en diskrimineringsgrund som förbjuds i lag eller på någon annan ogrundad orsak.

11 §

Försäkringskydd

Arbets- och näringsministeriet ordnar gruppansvarsförsäkring för dem som deltar i träning och prövning.

För olycksfall som inträffat eller yrkesjukdomar som ådragits under träning eller prövning betalas ersättning av statens medel på motsvarande grunder som för olycksfall i arbete enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), om inte den enskilda kunden har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag. Statskontoret behandlar ärenden som gäller ersättning av statens medel.

5 kap.

Arbetskraftsutbildning

1 §

Arbetskraftsutbildningens mål

Genom arbetskraftsutbildning förbättras de vuxnas yrkesskicklighet, möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete och deras färdigheter att bedriva verksamhet som företagare samt främjas tillgången på yrkeskunnig arbetskraft och uppkomsten av ny företagsverksamhet.

Som arbetskraftsutbildning erbjuds utbildning som ger yrkesfärdigheter och integrationsutbildning enligt 20 § i lagen om främjande av integration. Som arbetskraftsutbildning kan dessutom erbjudas grundläggande utbildning för vuxna, om avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning hindrar någon från att genomgå yrkesutbildning.

2 §

Att anskaffa studier som leder till högskoleexamen i form av arbetskraftsutbildning

Studier som leder till högskoleexamen kan anskaffas som arbetskraftsutbildning för att en enskild kund ska kunna slutföra högskolestudier som avbrutits.

Ett villkor för att studier som leder till högskoleexamen ska anskaffas är att minst ett år förflutit sedan studierna bevisligen avbröts. Dessutom är det ett villkor att slutförande av studierna beräknas kräva heltidsstudier enligt 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i högst

1) 12 månader för den som antagits för att avlägga en högre yrkeshögskoleexamen eller enbart en högre högskoleexamen,

2) 18 månader för den som antagits för att avlägga en yrkeshögskoleexamen eller enbart en lägre högskoleexamen,

3) 24 månader för den som antagits för att avlägga såväl en lägre som en högre högskoleexamen eller en högre högskoleexamen, när utbildningen inte erbjuder möjlighet att avlägga lägre högskoleexamen.

Oberoende av bestämmelserna i 1 och 2 mom. kan det för en enskild kund som har

en examen på institutnivå eller en examen på motsvarande nivå som avlagts utomlands anskaffas studier som leder till högskoleexamen inom samma bransch.

Innan beslut om anskaffning av studier som leder till högskoleexamen fattas ska närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån begära utlåtande i saken av undervisnings- och kulturministeriet.

3 §

Antagning av studerande

Som studerande kan antas personer som är lämpade för utbildningen och för det yrke eller den uppgift som utbildningen siktar på, om de har ett av arbets- och näringsbyrån konstaterat utbildningsbehov. En person under 20 år som har fullgjort sin läroplikt kan antas till utbildning som ger yrkesfärdigheter endast om det inte är möjligt eller annars ändamålsenligt att genomföra utbildningen som frivilliga studier.

På antagningen av studerande tillämpas dessutom bestämmelserna om grunderna för antagning av studerande, behörighet för studier, tillgänglighet och förutsättningarna för antagning som studerande och information om antagningen av studerande i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) och universitetslagen (558/2009), beroende på utbildning.

Arbets- och näringsbyrån beslutar om antagningen av studerande till utbildning. Om studier som leder till högskoleexamen anskaffas som arbetskraftsutbildning beslutar universitetet eller yrkeshögskolan om antagningen av studerande. Närmare bestämmelser om antagningsförfarandet utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Själva antagningstillfället och lämplighetsproven i anslutning till antagningen till arbetskraftsutbildningen är avgiftsfria för dem som söker sig till arbetskraftsutbildning.

4 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter

En studerande har rätt att få undervisning

enligt utbildnings- eller undervisningsplanen och rätt att avlägga studier under den tid arbetskraftsutbildningen pågår.

Den studerande ska regelbundet delta i undervisningen och göra framsteg i sina studier på det sätt som avses i utbildnings- eller studieplanen. Som tillräckliga framsteg i högskolestudier anses att den studerande får studieprestationer som hör till hans eller hennes studiehelhet i en omfattning av i genomsnitt fem studiepoäng per studiemånad.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas på respektive arbetskraftsutbildning den av de lagar enligt 3 § 2 mom. som gäller utbildningen i fråga och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den i fråga om

- 1) inskrivning,
- 2) erkännande av kunnande,
- 3) tillgodoräknande av studier,
- 4) bedömning av studieprestationer, rättelse av bedömning och rättelseförfarande,
- 5) studerandes rätt till en trygg studiemiljö,
- 6) indragning av studierätt, information om indragning av studierätten och återställande av studierätten,
- 7) disciplin och verkningarna av ett anhängigt åtal på ett disciplinärt förfarande,
- 8) förfarandet i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätten och i disciplinärenden,
- 9) avlägsnande av en studerande som uppför sig störande eller som äventyrar säkerheten,
- 10) narkotikatest,
- 11) tystnadsplikt för studerande, och
- 12) sökande av ändring i en utbildningsproducents beslut.

Om utbildning som inte omfattas av de lagar som anges i 3 mom. anskaffas som arbetskraftsutbildning, tillämpas bestämmelserna i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning på utbildningen.

5 §

Avbrytande av utbildningen

Om en studerande inte gör framsteg i studierna på det sätt som avses i 4 § 2 mom. eller utan tillstånd har varit frånvarande fem utbildningsdagar utan avbrott, ska den arbets- och näringsbyrå som beslutat om antag-

ningen av studerande fatta beslut om avbrytande av utbildningen.

Utbildningsproducenten är skyldig att till den arbets- och näringsbyrå som beslutat om antagningen meddela att de villkor för avbrytande av utbildningen som avses i 1 mom. uppfylls. Innan beslutet fattas ska arbets- och näringsbyrån ge den studerande tillfälle att bli hörd. Den studerande ska utan dröjsmål underrättas om beslutet.

6 §

Inlärnin g i arbetet och praktik i anslutning till utbildningen

Under tiden för en period med inlärnin g i arbetet eller en praktikperiod i anslutning till utbildningen står den studerande inte i anställningsförhållande till anordnaren eller utbildningsproducenten, om inte den studerande och den som anordnar perioden med inlärnin g i arbetet eller praktikperioden har kommit överens om något annat. Om det har avtalats att inlärnin gen eller praktiken ska genomföras i ett anställningsförhållande, ska 2 och 3 mom. inte tillämpas.

Utbildningsproducenten, den som anordnar en period med inlärnin g i arbetet eller en praktikperiod och den studerande ska ingå ett tidsbegränsat skriftligt avtal om perioden. På avtalet och på utbildningsproducentens uppgifter tillämpas vad som i 4 kap. 9 § föreskrivs om avtal om arbetsprövning och arbets- och näringsbyråns uppgifter. I avtalet ska det dessutom överenskommas om den lärare som ansvarar för handledningen och hur och under vilken tid handledningen genomförs.

Den som anordnar en period med inlärnin g i arbetet eller en praktikperiod ansvarar för den studerandes skydd i arbetet under den perioden så som föreskrivs i 19 § i lagen om yrkesutbildning och 10 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Utbildningsproducenten är skyldig att ordna grupplivförsäkring för de studerande under samma period.

7 §

Gemensam anskaffning av utbildning

Arbetskraftsutbildning kan genomföras

tillsammans med arbetsgivaren, en uppdragsgivare till den som ämnar bli företagare eller ett företag som överlåter företagarrättigheterna så, att denna deltar i finansieringen av utbildningen (*gemensam anskaffning av utbildning*) när utbildningen ordnas

1) för en viss arbetsgivares blivande arbetstagare eller redan anställda eller hyrda arbetstagare, eller

2) för dem som ämnar bli företagare och skulle ha ett fåtal uppdragsgivare eller som har för avsikt att bedriva företagsverksamhet genom att skaffa sig företagarrättigheter från ett annat företag.

Om en företagare som avses i 1 kap 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa deltar i utbildning enligt 1 mom., utgör den andel av företagarens utbildning som staten finansierar de minimis-stöd.

6 kap.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

1 §

Syftet med stödjande av studier

Stödet för arbetssökandes frivilliga studier ska förbättra den vuxna befolkningens yrkes-skicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete och trygga tillgången på yrkeskunnig arbetskraft.

2 §

Allmänna förutsättningar och förmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som studerar frivilligt har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa på de villkor som där anges, om

1) arbets- och näringsbyrån har konstaterat att den arbetssökande har behov av utbildning och byrån gör den bedömningen att stödjande av frivilliga studier är det arbetskraftspolitiskt mest ändamålsenliga sättet att

förbättra arbetssökandens yrkesfärdigheter och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete,

2) studierna på ett väsentligt sätt anses förbättra den arbetssökandes möjligheter till sysselsättning på den öppna marknaden,

3) det i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den har avtalats om studierna på det sätt som anges i 4 §, och

4) övriga villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

3 §

Förutsättningar för studierna

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som betraktas som heltidsstudier enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och

1) om vilka det föreskrivs i lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen eller universitetslagen och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller lägre eller högre högskoleexamen vid ett universitet eller en yrkeshögskola eller som syftar till att studeranden avlägger delar av nämnda examina, förvärvar tilläggstudier eller utbildning enligt nämnda lagar eller deltar i öppen undervisning vid universitet och yrkeshögskola,

2) som är annan yrkesinriktad utbildning som anordnas i Finland eller som anordnas utomlands av en utbildningsproducent som är verksam i Finland,

3) om vilka det föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (629/1998), i det fall att avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling, eller

4) om vilka det föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), i det fall att utbildningen ökar yrkesfärdigheterna och behörigheten och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas.

Om inte något annat följer av särskilda skäl, tillämpas detta kapitel på universitetsstudier för avläggande av lägre eller högre högskoleexamen endast när det är fråga om

studier som arbetssökanden bedrivit tidigare och som bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som arbetssökanden bedrivit tidigare endast om studierna bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare. Begränsningen gäller inte studier som inletts under ett anställningsförhållande eller som bedrivits som arbetskraftsutbildning.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas, när andra villkor uppfylls, också på studier på Åland som motsvarar sådana studier som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten.

4 §

Överenskommelse om studier i en sysselsättningsplan

Innan studier för vilka det ges stöd inleds ska en överenskommelse om studierna tas in i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den.

Även efter att studierna inletts kan det i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan avtalas om studier för vilka det ges stöd, om det finns vägande skäl, arbetssökanden har inlett studierna i ett anställningsförhållande eller studierna har bedrivits som arbetskraftsutbildning.

5 §

Stöd tid

Stöd för en studiehelhet kan under de förutsättningar som föreskrivs i detta kapitel ges för högst 24 månader.

Den arbetssökande kan meddela arbets- och näringsbyrån att han eller hon avbryter de studier som stöds med arbetslöshetsförmån. Meddelandet ska lämnas utan dröjsmål efter det att studierna avbrutits. Avbrott kan inte göras på basis av läroanstaltens ferieperiod. Tiden för avbrottet räknas inte in i den maximitid som anges i 1 mom.

Om den arbetssökandes studierätt har dragits in och senare återställs, anses studierna ha varit avbrutna under den tid den arbetssökande inte har haft studierätt.

6 §

Den arbetssökandes skyldigheter

Den arbetssökande ska regelbundet delta i undervisning enligt utbildnings- eller studieplanen.

För att den arbetssökande ska få arbetslöshetsförmån krävs det att han eller hon gör framsteg i studierna. Som tillräckliga framsteg i högskolestudier anses att den arbetssökande får i genomsnitt fem studiepoäng per studiemånad för studieprestationer som ingår i den studiehelhet som stöds. I fråga om andra studier förutsätts det att studierna framskrider i enlighet med utbildnings- eller studieplanen.

7 §

Uppföljning av studierna och indragning av stöd

Arbets- och näringsbyrån följer hur den arbetssökande gör framsteg i studierna på det sätt som överenskommit i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den.

Om arbetssökanden inte gör tillräckliga framsteg i studierna eller underlåter att underrätta arbets- och näringsbyrån om studieframgången på det sätt som överenskommit i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan, upphör rätten till arbetslöshetsförmån räknat från den tidpunkt från vilken arbetssökanden inte anses ha gjort tillräckliga framsteg i studierna eller den tidpunkt då arbetssökanden borde ha underrättat arbets- och näringsbyrån om studieframgången.

Om den arbetssökande utan godtagbart skäl har uteblivit från utbildning enligt utbildnings- eller studieplanen så att det är uppenbart att arbetssökanden inte kan avlägga de planliga studierna eller om arbetssökanden annars på ett väsentligt sätt har försummat studierna, upphör rätten till arbetslöshetsförmånen vid den tidpunkt då frånvaron eller försummelsen börjat.

Arbets- och näringsbyrån beslutar om upphörande av rätten till arbetslöshetsförmån enligt 2 och 3 mom. Innan beslutet fattas ska arbetssökanden ges tillfälle att bli hörd.

8 §

Den arbetssökandes skyldighet att informera

Den arbetssökande ska för arbets- och näringsbyrån visa upp utbildningsproducentens intyg om antagning till utbildningen, inledande av studierna och ferieperioder under utbildningen. Arbetssökanden ska dessutom för arbets- och näringsbyrån visa upp en behövlig redogörelse för framstegen i studierna.

Arbetssökanden ska underrätta arbets- och näringsbyrån om avbrott som avses i 5 § 3 mom. och om avslutande av studierna.

9 §

Utbildningsproducentens skyldighet att informera

Utbildningsproducenten ska ge den studerande intyg om antagning till utbildningen, inledande av studierna, ferieperioder under utbildningen och framsteg i studierna.

Utbildningsproducenten ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsbyrån om avslutande av studierna och om de omständigheter som avses i 7 § 3 mom. För att producenterna ska kunna fullgöra denna skyldighet lämnar arbets- och näringsbyrån dem namnen och personbeteckningarna för de studerande vars studier stöds på det sätt som avses i detta kapitel.

7 kap.

Lönesubvention

1 §

Begreppet lönesubvention och allmänna förutsättningar

Lönesubvention är ett stöd som arbets- och näringsbyrån beviljar för att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och som kan beviljas arbetsgivare för lönekostnader.

Syftet med lönesubventionerat arbete är att förbättra arbetslösa arbetssökandes yrkes-

skicklighet, kompetens och ställning på arbetsmarknaden och att på så sätt främja deras sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden.

Ett villkor för lönesubvention är att produktiviteten hos den som ska anställas med subventionen bedöms vara nedsatt i de arbetsuppgifter som erbjuds. Den nedsatta produktiviteten kan bero på bristfällig kompetens eller yrkesskicklighet, arbetslöshetens längd, skada eller sjukdom eller någon annan orsak.

När lönesubvention beviljas kan arbets- och näringsbyrån ställa behövliga villkor med avseende på den som ska anställas med subventionen och syftet med subventionen.

2 §

Förutsättningar som gäller arbetsgivare i fråga om lönesubvention

Lönesubvention kan beviljas kommuner, samkommuner, sammanslutningar och andra arbetsgivare, dock inte statliga ämbetsverk eller inrättningar.

Om arbetsgivaren under de tolv månaderna närmast innan ansökan lämnades in, av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller liknande uppgifter eller förkortat deras arbetstid, kan lönesubvention beviljas om permitteringarna eller arbetstidsförkortningarna har avslutats eller de uppsagda har erbjudits möjlighet att återgå till sitt tidigare arbete innan ansökan om lönesubvention görs.

Lönesubvention beviljas inte, om

1) den anställning som subventionen avser föranleder att andra anställda hos arbetsgivaren sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämras,

2) arbetsgivaren får annat statligt stöd för samma tid för anställande av eller främjande av sysselsättningen för den som ska anställas med subventionen,

3) subventionen kommer att snedvrída konkurrensen mellan andra aktörer som erbjuder samma produkter eller tjänster,

4) arbetsgivaren på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter

eller lagstadgade avgifter, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda orsaker som har samband med den som anställs med lönesubventionen anser det vara ändamålsenligt att bevilja subventionen.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om undantag från de förutsättningar som föreskrivs i 3 mom. 2 punkten.

3 §

Förutsättningar som gäller anställningsförhållandet i fråga om lönesubvention

Lönesubvention kan beviljas om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, eller, om det inte finns något lämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

För att lönesubvention ska beviljas för anställning av personer som har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på grund av arbetslöshet krävs det dessutom att arbetsgivaren förbinder sig att betala en lön som är minst lika stor som lönesubventionens grunddel för den tid av arbetsoförmåga under vilken arbetstagaren på grund av självrisktiden enligt 8 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning och inte heller får lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren på någon annan grund.

Lönesubvention beviljas inte om det anställningsförhållande som subventionen är avsett för har börjat innan beslut om beviljande av subvention har fattats.

4 §

Överföring av den som anställts med subventionen till uppgifter hos en annan arbetsanordnare

Arbetsgivaren får med samtycke av den som anställts med subventionen överföra honom eller henne till uppgifter hos någon annan arbetsanordnare. Överföringen förutsätter att den som får lönesubventionen meddelar

arbets- och näringsbyrån om detta före överföringen och till meddelandet bifogar en försäkran av arbetsanordnaren om att denna inte under de tolv månaderna närmast innan försäkran lämnades, av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid.

Om det har förekommit permitteringar, arbetstidsförkortningar eller uppsägningar under de tolv månaderna närmast innan försäkran lämnades, men de har avslutats eller de uppsagda har erbjudits möjlighet att återgå till sitt tidigare arbete, utgör dessa inte ett hinder för överföring av den subventionsanställda till uppgifter hos en annan arbetsanordnare.

Närmare bestämmelser om villkoren för överföring av den som anställts med subvention kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Beviljande av lönesubvention till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet

Arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet beviljas lönesubvention i form av stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) när den som ska anställas med lönesubventionen

- 1) har en skada eller sjukdom som försvårar sysselsättningen,
- 2) har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på grund av arbetslöshet,
- 3) har varit arbetslös utan avbrott i minst sex månader innan lönesubventionen beviljas,
- 4) saknar yrkesutbildning,
- 5) har fyllt 50 år, eller
- 6) är berättigad till en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration.

För anställning av andra än i 1 mom. avsedda arbetslösa arbetssökande beviljas lönesubventionen i form av de minimis-stöd.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte när lönesubvention beviljas för läroavtalsutbildning.

6 §

Lönesubventionens belopp

Lönesubvention beviljas per dag och person minst till ett belopp som motsvarar lönesubventionens grunddel. Lönesubventionens grunddel är per dag lika stor som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa utan förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg.

Som lönesubvention kan utöver grunddelen beviljas en tilläggsdel, om det görs en sådan bedömning att grunddelen inte ersätter den sänkning av produktiviteten som den som anställs med subventionen ger upphov till. Tilläggsdelen är högst 60 procent av beloppet av lönesubventionens grunddel.

Lönesubventionens grunddel eller lönesubvention höjd med en tilläggsdel kan beviljas till fullt belopp på grundval av ett sådant anställningsförhållande där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen.

Om arbetstiden är mindre än 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen beviljas lönesubventionen till minskat belopp och relaterad till arbetstiden.

När lönesubvention beviljas för anställning av personer som fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på grund av arbetslöshet kan avvikelser göras från 4 mom.

7 §

Högsta förhöjda lönesubvention

Om den som anställs med subvention har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på grund av arbetslöshet och är berättigad till arbetsmarknadsstöd enligt 12 kap. 9 § 4 mom., kan lönesubventionen beviljas höjd med en tilläggsdel som är högst 90 procent av lönesubventionens grunddel (*högsta förhöjda lönesubvention*).

Med hjälp av den högsta förhöjda lönesubventionen ordnas arbete i första hand för dem som inte har varit i arbete efter det att de 500 dagar under vilka den arbetslöshetsförmån

som betalas på grund av arbetslöshet började löpa och för dem som har varit i arbete på den öppna arbetsmarknaden endast i liten utsträckning och tillfälligt och vars sysselsättning inte tidigare främjats genom lönesubvention som beviljas arbetsgivaren.

8 §

Lönekostnader som täcks med lönesubvention

Lönesubventionen kan tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnader och utbildningsersättning som betalas på grund av läroavtal vara högst lika stor som arbetsgivarens lönekostnader för en arbetstagarare som anställts med subventionen. Med lönekostnader avses lön som betalas en arbetstagarare före innehållning av den försäkrades lagstadgade avgifter och skatter och dessutom arbetsgivarens lagstadgade socialskyddsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie och den obligatoriska grupplivförsäkringspremien.

Den lönesubvention som för anställning av en person som avses i 5 § 1 mom. 2—6 punkten beviljas arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet får utgöra högst 50 procent av lönekostnaderna och för anställning av en person som avses i 1 punkten högst 75 procent av lönekostnaderna.

Lönesubvention betalas inte om lönekostnaderna per månad är mindre än beloppet av grunddelen per månad.

Bestämmelser om de lönekostnader för olika arbetsgivare som ska täckas med hjälp av den högsta förhöjda lönesubventionen och om avdrag för det stöd som överstiger lönekostnadernas maximibelopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Lönesubventionens varaktighet

Lönesubvention kan per person beviljas för högst 10 månader i sänder. Lönesubvention kan emellertid per person beviljas för högst 24 månader i sänder, om

1) den som anställs med subventionen har

fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på grund av arbetslöshet, eller

2) en kommun, en samkommun eller en förening eller stiftelse som inte bedriver näringsverksamhet, med hjälp av subventionen anställer en person för att planera och ordna arbetstillfällen och utbildningsplatser för arbetslösa och annan sysselsättningsfrämjande service.

Om en person har en skada eller sjukdom som försvårar sysselsättningen, kan lönesubvention beviljas för en tid som med beaktande av personens nedsatta arbetsförmåga och övriga sysselsättningsmöjligheter är ändamålsenlig, dock för högst 24 månader i sänder. Lönesubvention för läroavtalsutbildning kan beviljas för hela utbildningstiden.

Den högsta förhöjda lönesubventionen kan beviljas för högst tolv månader, och därefter beviljas lönesubvention enligt lönesubventionens grunddel.

Om den som får lönesubvention ber arbets- och näringsbyrån att tillfälligt avbryta utbetalningen av subventionen och det enligt byråns bedömning finns ett giltigt skäl för avbrottet, räknas inte tiden för avbrottet in i den maximilängd för subventionen som föreskrivs i denna paragraf.

10 §

Förnyad beräkning av maximitiden

Efter det att en person har varit anställd med stöd av lönesubvention hos en eller flera arbetsgivare under den maximitid som anges i 9 § 1 mom. eller 12 § 2 mom. kan lönesubvention inte beviljas förrän personen under de senaste sex månaderna har varit arbetslös arbetssökande i minst fem månader. Arbetslöshet under fem månader krävs inte, om det är fråga om beviljade av lönesubvention i de situationer som nämns i 9 § 2 mom. eller 12 § 3 mom.

Uträkningen av de maximitider för den högsta förhöjda lönesubvention som avses i 9 § 3 mom. och 12 § 4 mom. börjar från början när den som anställts med hjälp av en subvention har fått arbetslöshetsförmån på grund av arbetslöshet under minst 500 dagar efter det att han eller hon haft en anställning där den högsta förhöjda lönesubventionen betalas för lönekostnaderna.

11 §

Ersättningsdagar som berättigar till lönesubvention

Lönesubvention betalas för den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar per kalendervecka. Subvention betalas dock inte för dagar för vilka arbetsgivaren har rätt att med stöd av 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen få dagpeningsförmåner för lönekostnaderna för den som anställts med subventionen.

12 §

Lönesubvention till sociala företag

Om ett socialt företag enligt lagen om sociala företag (1351/2003) anställer en arbetslös arbetssökande som avses i 1 § 1 eller 2 punkten i den lagen i ett anställningsförhållande enligt 6 § 3 mom. i detta kapitel, beviljas som lönesubvention utöver lönesubventionens grunddel en tilläggsdel som utgör 60 procent av grunddelen. Subventionen kan dessutom höjas så att grunddelen och tilläggsdelen till sitt sammanlagda belopp utgör 50 procent av lönekostnaderna, dock högst 1 300 euro i månaden.

Med avvikelse från 9 § 1 mom. kan sociala företag beviljas lönesubvention för högst tolv månader i sänder per person, om den som anställs med subventionen har varit

1) arbetslös arbetssökande i tolv månader utan avbrott, eller

2) arbetslös arbetssökande i minst sex månader utan avbrott och med beaktande av olika perioder av arbetslöshet sammanlagt i minst tolv månader och på grundval av upprepad arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämföras med arbetssökande som har varit arbetslösa i tolv månader utan avbrott.

Om en person har en skada eller sjukdom som försvårar sysselsättningen, kan lönesubvention med avvikelse från 9 § 2 mom. beviljas för en tid som med beaktande av personens nedsatta arbetsförmåga och övriga sysselsättningsmöjligheter är ändamålsenlig, dock högst för 36 månader i sänder.

Med avvikelse från 9 § 3 mom. kan högsta förhöjda lönesubvention beviljas sociala företag för högst 24 månader i sänder per person.

13 §

Lönesubvention som beviljas kommuner på grundval av sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin

Kommunen har rätt att få lönesubvention för sådana arbetstagare som arbets- och näringsbyrån har anvisat kommunen att sysselsätta på grundval av sysselsättningsskyldigheten enligt 11 kap. 1 § eller den regionala garantin enligt 3 § i samma kapitel.

Om kommunen på grundval av sysselsättningsskyldigheten sysselsätter en arbetslös arbetssökande i heltidsarbete enligt den ordinarie arbetstiden i branschen eller på grundval av den regionala garantin i arbete där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 75 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen, beviljas kommunen utöver lönesubventionens grunddel en tilläggsdel som utgör 60 procent av grunddelen.

På grundval av den regionala garantin beviljas kommunen lönesubvention för högst sex månader i sänder per person.

14 §

Anslag som anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar

Arbets- och näringsbyrån kan anvisa statliga ämbetsverk eller inrättningar anslag för lönekostnader som föranleds av att arbetslösa arbetssökande anställs. På användningen av anslagen tillämpas vad som i 1 §, 2 § 2—4 mom., 3 och 4 §, 8 § 1 mom., 9 § 1, 2 och 4 mom. och 10 § 1 mom. föreskrivs om lönesubvention. Av anslagen kan de totala kostnaderna för avlöning av arbetstagaren betalas för den tid som arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar per kalendervecka. Av anslagen kan dessutom betalas andra kostnader som föranleds av att arbete ordnas.

8 kap.

Service för inledning och utveckling av företagsverksamhet

1 §

Startpeng

För att trygga försörjningen för en enskild kund som blir företagare kan arbets- och näringsbyrån bevilja startpeng för högst 18 månader i det skede företagsverksamheten startas och etableras.

Startpeng beviljas i form av de minimistöd.

2 §

Villkor för beviljande av startpeng

Villkoren för att startpeng ska beviljas är att

1) den enskilda kunden har eller skaffar sig tillräckliga färdigheter för att klara av den planerade företagsverksamheten, och

2) den planerade företagsverksamheten till sin natur är en huvudsyssla och den bedöms ha förutsättningar att bli en kontinuerligt lönsam verksamhet.

Arbets- och näringsbyrån kan när startpeng beviljas ställa behövliga villkor för erhållande av startpeng.

3 §

Hinder för beviljande och utbetalning av startpeng

Startpeng beviljas inte, om

1) den planerade företagsverksamheten bedöms ge den enskilda kunden en rimlig försörjning i det skede när företagsverksamheten startas och etableras,

2) startpengen bedöms snedvrída konkurrensen mer än i ringa mån mellan dem som erbjuder samma produkter eller tjänster,

3) den enskilda kund som ansöker om startpeng har inlett företagsverksamheten innan beslut om beviljande av stöd har fattats,

4) den enskilda kund som ansöker om startpeng övergår från ett anställningsförhåll-

ande till att utföra samma arbete som företagare och det är uppenbart att den huvudsakliga uppdragsgivaren kommer att vara hans eller hennes tidigare arbetsgivare,

5) den enskilda kund som ansöker om startpeng på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga privaträttsliga betalningsstörningar, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda skäl anser det ändamålsenligt att bevilja stöd.

Startpeng betalas inte ut, om den enskilda kunden för samma tid får

1) lön eller ersättning för arbete som inte har samband med hans eller hennes företagsverksamhet, varvid också semesterlön, lön för uppsägningstid och sådan i 3 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd ekonomisk förmån som ska anses trygga en rimlig försörjning ska anses vara lön,

2) offentligt stöd för sina egna lönekostnader,

3) arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, sociala förmåner enligt 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 2 mom. i den lagen eller studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

4 §

Startpengens belopp och ersättningsdagar

Som startpeng beviljas minst startpengens grunddel per dag och person. Grunddelen per dag är lika stor som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa utan förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg.

Som startpeng kan utöver grunddelen beviljas en tilläggsdel, som är högst 60 procent av beloppet på grunddelen.

Startpeng betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det närmare om de ersättningsdagar som berättigar till startpengen.

5 §

Service för utveckling av företagsverksamhet

Närings-, trafik- och miljöcentralen och

arbets- och näringsbyrån kan som service för utveckling av företagsverksamhet för små och medelstora företag (*SMF-företag*) producera eller anskaffa utbildning samt sakkunnigservice för att bedöma SMF-företagens utvecklingsbehov, göra upp en utvecklingsplan, stödja genomförandet av planen och stödja nätverksbildningen mellan SMF-företagen.

Service för utveckling av företagsverksamhet är avgiftsbelagd för företagen. Den andel av utvecklingsservicen som staten finansierar utgör de minimis-stöd. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det om stödnivån och den maximala tiden för sakkunnigservicen.

9 kap.

Kostnadsersättning

1 §

Rätt till kostnadsersättning

En arbetssökande som får arbetslöshetsförmån har rätt att få kostnadsersättning för de resekostnader och andra kostnader under den tid arbetssökanden deltar i

- 1) arbetskraftsutbildning,
- 2) frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap.,
- 3) frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration,
- 4) jobbsökarträning,
- 5) karriärträning,
- 6) prövning.

Kostnadsersättning till en arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning beviljas av arbetslöshetskassan och till en arbetssökande som ansöker om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd av Folkpensionsanstalten.

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja kostnadsersättning till en enskild kund utan arbete som deltar i service enligt 1 mom. 1 eller 4—6 punkten och som inte har rätt till kostnadsersättning med stöd av 1 mom. eller rätt till ersättning med stöd av någon annan lag för kostnader som föranleds av deltagande i service.

Bestämmelser om kostnadsersättning som

betalas för den tid arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte pågår finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

2 §

Kostnadsersättningens belopp

I kostnadsersättning betalas 9 euro per dag. Kostnadsersättning betalas dock till ett belopp av 18 euro per dag, om

1) kunden deltar i service som ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion,

2) kunden deltar i service som ordnas utanför hans eller hennes hemkommun men inom pendlingsregionen och deltagandet orsakar honom eller henne logikostnader.

En studerande som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands har rätt att i ersättning för logikostnader och andra kostnader under utbildningstiden få 50 procent av det dagtraktamente som en statstjänsteman får i ersättning för resekostnader för en tjänsteresa till landet i fråga.

Till en arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten betalas 16,82 euro per dag i kostnadsersättning. Inkvarteringen är gratis för arbetssökande som deltar i sådan arbetskraftsutbildning.

Närmare bestämmelser om hur den kostnadsersättning som avses i 1 mom. bestäms och om arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att anmäla uppgifter som inverkar på bestämmandet av kostnadsersättningen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Ersättningsdagar i fråga om kostnadsersättning

Kostnadsersättning betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Till dem som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands betalas kostnadsersättning för högst sju dagar per kalendervecka.

Under den tid då jobbsökarträning, karriärträning och prövning pågår och i situationer

enligt 1 § 3 mom. betalas kostnadsersättning endast för de dagar då servicen ordnas och den arbetssökande deltar i servicen.

Närmare bestämmelser om de ersättningsdagar som berättigar till kostnadsersättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Begränsningar som gäller kostnadsersättning samt när kostnadsersättningen upphör

Kostnadsersättning betalas inte för ferieperioder under arbetskraftsutbildning, den arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap. och frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration. Ersättning betalas dock för den tid under vilken en arbetssökande som får arbetslöshetsförmån under en ferieperiod deltar i inläring i arbetet eller praktik som hör till utbildningen.

För att en ung person under 25 år som saknar yrkesutbildning ska ha rätt att få kostnadsersättning för de dagar då han eller hon deltar i arbetsprövning krävs det att dennes rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av maximitiden eller att han eller hon på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar.

Utbetalningen av kostnadsersättning upphör räknat från den dag då den arbetssökande har avbrutit servicen. Utbetalningen av kostnadsersättning upphör också om man har beslutat att avbryta servicen.

5 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas på kostnadsersättning lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och följande bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa:

- 1) 11 kap. 2 § (skyldighet att lämna uppgifter),
- 2) 11 kap. 3 § (beslut om förmåner),
- 3) 11 kap. 5 § (betalningssätt),

4) 11 kap. 6 § (tillfälligt avbrott i utbetalningen eller betalning till lägre belopp),

5) 11 kap. 10 § (återkrav),

6) 11 kap. 13 § (kvittning),

7) 11 kap. 14 § (indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall),

8) 11 kap. 15 § (utmätning av arbetslöshetsförmåner),

9) 11 kap. 15 a § (preskription av fordringar),

10) 12 kap. (sökande av ändring), och

11) 13 kap. 1, 3—8 och 10 § (bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter).

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar ut arbetslöshetsförmån utan beslut i enlighet med 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av förmånen har rätt att få kostnadsersättning, kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Kostnadsersättningen betalas då till fullt belopp.

Med avvikelse från 12 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska en besvärsskrift som gäller arbets- och näringsbyråns beslut ges in till den behöriga arbets- och näringsbyrån.

På ärenden som gäller kostnadsersättning tillämpas inte vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om utkomstskyddsombudets uppgifter och behörighet.

10 kap.

Förmåner enligt prövning som anknyter till service och sakkunnigbedömningar

1 §

Ersättning för rese- och logikostnader

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja ersättning för rese- och logikostnader till en arbetslös arbetssökande som söker arbete och till en arbetslös enskild kund som söker sig till arbetskraftsutbildning, träning eller prövning eller deltar i en sakkunnigbedömning som avses i 4 kap. 2 §.

Ett villkor för att de resekostnader som avses i 1 mom. ska ersättas är att det med

tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen för den arbetslösa ska anses ändamålsenligt att kostnaderna ersätts.

Ersättning för resekostnader som orsakas av kundbesök vid arbets- och näringsbyrån kan beviljas en arbetslös enskild kund som på grund av skada eller sjukdom behöver färdtjänst för att kunna besöka arbets- och näringsbyrån. Ett villkor för att resekostnaderna ska ersättas är att ett personligt besök till arbets- och näringsbyrån är nödvändigt med tanke på serviceprocessens framskridande.

Ett villkor för att logikostnader ska ersättas är att övernattningen under en resa som avses i 1 mom. har varit nödvändigt på grund av trafikförhållandena och att den har orsakat kostnader.

Närmare bestämmelser om vilka resor som ska ersättas och grunderna för ersättningen av resekostnader utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Ersättning för flyttningskostnader

Ersättning för flyttningskostnader kan av arbets- och näringsbyrån beviljas en arbetssökande som är arbetslös, har blivit uppsagd eller har ett tidsbundet anställningsförhållande och blir arbetslös, om personen i fråga övergår i arbete utanför sin pendlingsregion enligt 1 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Ett villkor för att flyttningskostnaderna ska ersättas är att det med tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen för en arbetssökande som är eller blir arbetslös ska anses ändamålsenligt att ersätta kostnaderna.

Ersättning för flyttningskostnader kan inte betalas till en arbetssökande som får annan ersättning för de kostnader som flyttningen orsakar eller får resebidrag enligt 7 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som ersättning för de kostnader som mottagandet av arbetet medför.

Bestämmelser om vilka flyttningskostnader som ska ersättas och om ersättningens maximibelopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja arbetsgivare stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, om en person som ska anställas eller som är anställd har en skada eller sjukdom som förutsätter anskaffning av arbetsredskap eller ändringar på arbetsplatsen, och de kostnader som arbetsgivaren orsakas av anskaffningarna eller ändringarna ska anses betydande med beaktande av arbetsgivarens ekonomiska situation. Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen kan också beviljas som ersättning för den hjälp en annan arbetstare ger.

Bestämmelser om kostnader som kan ersättas med stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, stödets maximibelopp och maximitid samt förfarandet när stödet beviljas utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 kap.

Sysselsättningskyldigheten, den regionala garantin och tilläggsstöd som beviljas kommuner

1 §

Att ordna möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

En arbetslös arbetssökande som är född 1950 eller därefter ska tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller arbetskraftsutbildning, om hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning till följd av maximitidens utgång upphör när han eller hon fyllt 57 år, men innan han eller hon fyller 60 år.

Om arbetskraftsutbildning med stöd av 1 mom. ordnas för en arbetslös arbetssökande, har han eller hon under utbildningstiden rätt till arbetslöshetsdagpenning och kostnadsersättning oberoende av vad som föreskrivs om maximitiden i 6 kap. 7 och 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en sådan arbetslös arbetssökande som

avses i 1 mom. inte kan sysselsättas på den öppna arbetsmarknaden och lämplig arbetskraftsutbildning eller rehabilitering inte kan ordnas för honom eller henne, är hemkommunen skyldig att på anvisning av arbets- och näringsbyrå ordna möjligheter till arbete för den arbetssökande i åtta månader (*sysselsättningsskyldighet*). Kommunen ska ordna möjligheten till arbete så att den som sysselsätts kan påbörja arbetet när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning går ut. I 7 kap. 13 § föreskrivs om kommunens rätt att få lönesubvention för de arbetstagare som kommunen har sysselsatt på grundval av sysselsättningskyldigheten.

Arbete som ordnas på grundval av sysselsättningsskyldigheten ska vara heltidsarbete enligt branschens ordinarie arbetstider. För dem som får invalidpension som delpension ordnas deltidsarbete som motsvarar deras arbetsförmåga och uppfyller det arbetsvillkor som utgör en förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

Närmare bestämmelser om fullgörande av sysselsättningsskyldigheten och om tillhörande anmälningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningsskyldigheten

Bestämmelserna i 1 § tillämpas inte då en person genom att avstå från att ansöka om arbetslöshetsdagpenning eller på något annat sätt skapar en sådan situation att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning inte löper ut före 57 års ålder enligt 1 § 1 mom.

Arbete som utförts under den granskningsperiod för arbetsvillkoret som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som hänförs till arbetsvillkoret förkortar sysselsättningsskyldigheten på åtta månader i motsvarande mån.

Sysselsättningsskyldigheten upphör om

1) den som har rätt till arbetsmöjligheter, utan giltig orsak enligt 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vägrar att ta emot ett honom eller henne anvisat och med hänsyn till hans eller hennes arbetsförmåga

lämpligt arbete som ordnats med stöd av sysselsättningsskyldigheten,

2) det arbete som anvisats en arbetssökande avbryts av en orsak som beror på den arbetssökande, eller

3) det för den arbetssökande, efter det att jobbsökningen inte längre är i kraft, inte kan ordnas arbete inom tre månader efter det att sysselsättningsskyldigheten har trätt i kraft.

3 §

Regionala aspekter och regional garanti

Staten, kommunerna och företagen ska genom gemensamma åtgärder inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken ombesörja en regionalt balanserad sysselsättning så att arbetslösheten inte inom någon arbetsmarknadsregion väsentligt överstiger den genomsnittliga nivån i landet. Med arbetsmarknadsregion avses ett genom förordning av statsrådet definierat område som en kommun eller flera kommuner bildar och där det är vanligt med arbetspendling.

Kommunen är skyldig att ordna arbetsmöjligheter för arbetslösa arbetssökande i det syfte som anges i 1 mom. (*regional garanti*), på årsnivå dock för högst en procent av arbetskraften i kommunen. Staten är skyldig att i motsvarande syfte ordna arbetsmöjligheter för sådana arbetslösa arbetssökande som kommunen inte har sysselsatt.

I 7 kap. 13 § föreskrivs det om kommunens rätt att få lönesubvention för de arbetstagare som den har sysselsatt på grundval av den regionala garantin.

4 §

Tilläggsstöd till kommuner

Kommunen betalas tilläggsstöd utifrån den andel av områdets arbetskraft som den i genomsnitt under en månad har anställt med lönesubvention. Om kommunen sysselsätter minst 0,5 procent av områdets arbetskraft, betalas den tilläggsstöd. Stödet betalas för det antal subventionsanställda som överstiger det personantal som motsvarar arbetskraftsandelarna i 2 mom.

Grunden för tilläggsstödet storlek är det genomsnittliga beloppet per person på de lönesubventioner som kommunen betalats under en månad och de sysselsattas andel av arbetskraften i kommunen. Tilläggsstödet belopp per person bestäms enligt följande:

De sysselsattas andel av arbetskraften	Tilläggsstödet belopp
minst 0,5 %	10 % av den genomsnittliga lönesubventionen
minst 1,0 %	20 % av den genomsnittliga lönesubventionen
minst 2,0 %	30 % av den genomsnittliga lönesubventionen

12 kap.

Genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och tillhörande samarbete

1 §

Samarbete med arbetslivsorganisationer och andra intressegrupper

Arbets- och näringsbyråerna, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralerna ska samarbeta med andra myndigheter, arbetslivsorganisationerna och andra intressegrupper. Syftet med samarbetet är att stödja genomförandet, planeringen och utvecklingen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

För samarbetet finns det i anslutning till varje arbets- och näringsbyrå en delegation för arbetskrafts- och företagsservice (*delegationen för arbetskrafts- och företagsservice*). Arbets- och näringsbyrån kan besluta att det finns flera delegationer för arbetskrafts- och företagsservice i anslutning till byrån. Den som föreslår medlemmar i delegationen för arbetskrafts- och företagsservice kan ta initiativ till att tillsätta flera delegationer.

2 §

Tillsättande av delegationen för arbetskrafts- och företagsservice samt delegationens uppgifter

Arbets- och näringsbyrån ska för tre år i sänder tillsätta en delegation för arbetskrafts- och företagsservice vars uppgift är att

1) följa och prognostisera förändringar på arbetsmarknaden samt planera åtgärder som behövs med anledning av förändringarna och på detta sätt främja tryggheten av tillgången på arbetskraft och en förbättrad sysselsättning,

2) främja uppkomsten av ny företagsverksamhet och utveckla företagens verksamhetsbetingelser, och

3) följa och stödja genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen och av utkomstskyddets arbetskraftspolitiska förutsättningar samt vid behov ge förslag till hur servicen kan utvecklas.

Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter, sammansättning, minimiantalet sammanträden under ett år, ordföranden och vice ordföranden, sammanträdesarvodet och ersättande av kostnader utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Arbets- och näringsbyråns uppgifter för att genomföra omställningsskyddet

I syfte att genomföra omställningsskyddet ska arbets- och näringsbyrån

1) vid uppsägning tillsammans med arbetsgivaren och personalens företrädare kartlägga behovet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

2) tillsammans med närings-, trafik- och miljöcentralen för den offentliga arbetskrafts- och företagsservicens del bistå vid utarbetandet och genomförandet av en handlingsplan enligt 49 § 1 och 2 mom. i lagen om samarbete inom företag (334/2007) och enligt 9 § 1 och 2 mom. i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagarare (449/2007),

3) reservera tillräckliga resurser och bereda sig på behövliga åtgärder efter att av en arbetsgivare ha fått ett meddelande enligt 9 kap. 3 a § i arbetsavtalslagen.

4 §

Privat arbetskraftsservice

Med privat arbetskraftsservice avses i denna lag arbetsförmedling och annan service i anslutning till jobbsökning som är oberoende av arbets- och näringsmyndigheterna och som tillhandahålls av fysiska eller juridiska personer samt uthyrning av arbetskraft.

De som tillhandahåller privat arbetskraftsservice ska iaktta den jämlikhet som avses i 1 kap. 7 §, och de får inte bjuda ut minderårig arbetskraft för arbete där anställning av sådan arbetskraft är förbjuden enligt lagen om unga arbetstagare.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att för tillsynen över privat arbetskraftsservice få uppgifter om servicen av dem som tillhandahåller den eller av sammanslutningar som företräder dem. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas och bestämmelser om behandlingen av uppgifterna och annat samarbete.

5 §

Förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling

De som tillhandahåller privat arbetskraftsservice får inte ta ut avgifter (*förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling*) av enskilda kunder för den service de tillhandahåller, när den motsvarar arbetsförmedlingsservice enligt 3 kap. 2 §, information och rådgivning om lediga arbeten och jobbsökning enligt 4 kap. 1 § eller registrering som arbetssökande enligt 2 kap. 1 §. Avgift får heller inte tas ut av hyrda arbetstagare som efter uppdragets slut anställs av ett användarföretag som avses i 1 kap. 7 § i arbetsavtalslagen.

Bestämmelser om påföljder vid överträdelse av förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling finns i 47 kap. 6 § i strafflagen.

Förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling gäller inte verksamhet där finländska

ungdomar utomlands och utländska ungdomar i Finland erbjuds en möjlighet till utlandsvistelse i utbyte mot hemarbete i familjer (*förmedling av au pair-arbete*).

6 §

Rätt att få uppgifter

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter rätt att avgiftsfritt av andra statliga myndigheter, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna, Pensionsskyddscentralen, Arbetslöshetsförsäkringsfonden, dem som producerar offentlig arbetskrafts- och företagsservice och de anordnare av arbetsprövning som anges i 4 kap. få de uppgifter som är nödvändiga för att genomföra den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

De som producerar offentlig arbetskrafts- och företagsservice har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få av uppgifter rätt att avgiftsfritt av arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen få de uppgifter om enskilda kunder som är nödvändiga för att ordna servicen.

Arbetsgivaren har för att fullgöra den skyldighet som anges i 6 kap. 6 § i arbetsavtalslagen och i 7 kap. 9 § i lagen om sjöarbetsavtal, oberoende av sekretessbestämmelserna och av andra begränsningar av rätten att få uppgifter, rätt att avgiftsfritt av arbets- och näringsmyndigheterna få information om hurvida en person som arbetsgivaren namngett är arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. kan även lämnas ut i maskinläsbar form eller med hjälp av en teknisk anslutning.

7 §

Förvägran av offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och nä-

ringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen kan av orsaker som anges i 3 kap. 3 § 1 mom. vägra att

- 1) erbjuda en arbetsgivarkund arbetsförmedlingsservice,
- 2) hänvisa en enskild kund till arbetsprövning,
- 3) anskaffa arbetskraftsutbildning som gemensamt anskaffad utbildning,
- 4) bevilja lönesubvention eller startpeng, eller
- 5) erbjuda service för utveckling av företagsverksamhet.

Arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen ska fatta beslut om förvägran av service enligt 1 mom. skriftligen. I 14 kap. 1 § föreskrivs det om sökande av ändring i arbets- och näringsmyndigheternas beslut.

8 §

Beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar

Närings-, trafik- och miljöcentralen betalar ut de stöd och ersättningar enligt denna lag som beviljats av arbets- och näringsbyrån. På beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättning tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Närings-, trafik- och miljöcentralen är statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen när stöd eller ersättning återkrävs.

När arbets- och näringsbyrån beviljar enskilda kunder stöd eller ersättning tillämpas inte vad som i 11 § 4 och 5 mom. i statsunderstödslagen föreskrivs om vad som ska antecknas i beslutet, vad som i 15—18 § föreskrivs om statsbidragsmyndighetens tillsynsuppgift, granskningsrätt, utförande av granskning och handräckning och vad som i 24 och 25 § föreskrivs om ränta och dröjsmålsränta.

Om det har beslutats att stöd eller ersättning som betalats ut till en enskild kund ska återkrävas, ska det vid kvittning av det belopp som enligt beslutet ska återkrävas mot förmåner som arbets- och näringsbyrån senare betalar ut iakttas vad som i 4 kap. 48 § i

utsökningsbalken (705/2007) föreskrivs om skyddat belopp vid utmätning av lön. Med samtycke av den enskilda kunden kan kvittning dock ske till ett större belopp.

Närmare bestämmelser om förfarandet när stöd och ersättningar söks, beviljas och betalas samt om den inbördes uppgiftsfördelningen mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och arbets- och näringsbyrån utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Finansiering av stöd och ersättningar

Stöd och ersättningar som arbets- och näringsbyrån beviljat enligt denna lag, anslag som anvisas statliga ämbetsverk och inrättningar enligt 7 kap. 14 § och det tilläggsstöd som beviljas kommuner och som avses i 11 kap. 4 § finansieras med sysselsättningsanslagen.

Lönesubventionens grunddel finansieras dock med anslag för arbetsmarknadsstöd under hela stödperioden med iakttagande av bestämmelserna om lönesubvention i denna lag, när den som anställs med subventionen är berättigad till arbetsmarknadsstöd och

1) har fått arbetslöshetsförmån på grund av arbetslöshet för minst 500 dagar,

2) har fått arbetsmarknadsstöd för minst 130 dagar på grund av arbetslöshet och efter det att arbetslösheten började inte har arbetat eller endast i liten utsträckning och tillfälligt har arbetat på den öppna arbetsmarknaden och inte efter det att arbetslösheten började, före användningen av lönesubventionen, har anställts med lönesubvention, eller

3) är under 25 år och har fått arbetsmarknadsstöd för minst 65 dagar utan avbrott på grund av arbetslöshet.

Startpengens grunddel finansieras med anslag för arbetsmarknadsstöd under hela stödperioden med iakttagande av bestämmelserna om startpeng i denna lag, när startpeng har beviljats en person som är berättigad till arbetsmarknadsstöd.

Som berättigad till arbetsmarknadsstöd enligt 2 och 3 mom. betraktas den som får arbetsmarknadsstöd eller som inte betalas arbetsmarknadsstöd av en orsak som nämns i 10 kap. 2 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

10 §

Användningen av sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättningsfrämjande verksamhet

Inom gränserna för statsbudgeten kan arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån anvisa eller bevilja statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner, samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller sociala företag sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättningsfrämjande verksamhet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas det bestämmelser om

- 1) statsunderstöd som av sysselsättningsanslag beviljas för investeringar och om anslag som anvisas av sysselsättningsanslagen,
- 2) sysselsättningsanslag som enligt planerna ska användas för statens egna investeringar,
- 3) användningen av sysselsättningsanslag för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet som avses i 1 mom.

13 kap.

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

1 §

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

För ordnande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice drivs ett kundinformationssystem för arbets- och näringsbyrån. Informationssystemet innehåller ett register över enskilda kunder, ett arbetsgivarregister och ett register över serviceproducenter. I lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (240/2007) föreskrivs det om det kundinformationssystem för företagstjänster som drivs av arbets- och näringsministeriet.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag eller någon annan lag, tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på utlämnande av uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem och på de i systemet in-

förda uppgifternas offentlighet. På behandlingen av personuppgifter som förts in i systemet tillämpas personuppgiftslagen (523/1999).

2 §

Registeransvarig

Arbets- och näringsministeriet svarar som registeransvarig för att arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem är allmänt funktionsdugligt och registerfunktionerna enhetliga. Arbets- och näringsbyråerna fullgör övriga uppgifter som ålagts den registeransvarige, om inte arbets- och näringsministeriet bestämmer något annat.

3 §

De olika registrens informationsinnehåll

I registret över enskilda kunder kan för kundbetjäningen införas följande uppgifter om en enskild kund:

- 1) identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån, kundbesöken vid byrån och eventuella specialarrangemang som besöken kräver,
- 3) uppgifter om utbildning, anställningar och yrkeskunnande,
- 4) uppgifter om servicebehov och planer,
- 5) uppgifter om arbetserbudanden och presentationer för arbetsgivare,
- 6) uppgifter om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och annan sysselsättningsfrämjande service samt sakkunnigbedömningar,
- 7) uppgifter om hälsotillståndet och andra uppgifter som krävs för tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice,
- 8) utredningar som gäller utkomstskyddet och arbetskraftspolitiska utlåtanden,
- 9) uppgifter om förmåner som hör till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

I arbetsgivarregistret kan för arbetskrafts- och företagsservicen införas följande uppgifter om arbetsgivaren:

- 1) uppgifter för identifiering,
- 2) uppgifter som har samband med kundre-

lationen till arbets- och näringsbyrån och kundbesöken vid byrån,

3) uppgifter om verksamhet och servicebehov,

4) uppgifter om arbeten och deras tillsätande,

5) beslut om lönesubvention och tillhörande uppgifter om uppföljning och utbetalning,

6) avtal om arbetsprövning,

7) andra uppgifter som anknyter till planeringen och genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

I registret över serviceproducenter kan för kundbetjäningen införas följande uppgifter:

1) uppgifter för identifiering av serviceproducenten,

2) uppgifter som anknyter till anlita service,

3) upphandlingsavtal som ingåtts med serviceproducenten och uppgifter om utbetalning,

4) uppgifter om den service som anskaffats,

5) uppgifter om ansökning och antagning till servicen samt om uppföljning av servicen,

6) andra uppgifter som gäller serviceproducenten och som behövs för planeringen och anordnandet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

I registren kan införas även andra uppgifter som behövs för planeringen, anordnandet och uppföljningen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen men som inte är personuppgifter. I registren kan även ingå dokument samt datafiler som i övrigt hålls separata från arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

4 §

Registrering, gallring och arkivering av uppgifter

En enskild kund ska underrättas om att kunduppgifterna registreras i informationssystemet. Om en personuppgift som registreras har erhållits på något annat sätt än av den som registreras, ska det i registret antecknas var uppgiften har erhållits och vem som har antecknat den.

Sådana uppgifter som gäller en enskild

kund och som avses i 3 § 1 mom. 2, 4 och 5 punkten ska gallras ur informationssystemet när två år har förflutit från den dag när uppgiften infördes. Alla uppgifter om kunden eller serviceproducenten ska gallras när fem år har förflutit från den dag då kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde. En uppgift avförs inte om den behövs för ett uppdrag som baserar sig på bestämmelser eller på grund av ett icke avslutat ärende.

Bestämmelser om arkivering av uppgifter finns i arkivlagen (831/1994).

5 §

Beviljande av användarrättigheter och utlämnande av sekretessbelagda personuppgifter i vissa fall

En tjänsteman vid arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsministeriet som beviljats rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem får trots sekretessbestämmelserna söka och använda uppgifter i systemet, om det är nödvändigt för att ordna kundbetjäningen, utreda eller avgöra ett anhängigt ärende eller utföra tillsyns-, utvecklings- och uppföljningsuppgifter.

Arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen kan bevilja någon utanför arbets- och näringsförvaltningen rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem, om denne på uppdrag av ministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen utför en separat utvärdering, granskning eller utredning eller utför en särskilt specificerad serviceuppgift. Närings-, trafik- och miljöcentralen är skyldig att till arbets- och näringsministeriet anmäla de användarrättigheter som den beviljat en utomstående.

Arbets- och näringsministeriet beslutar om beviljande av tillstånd enligt 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem för statistikföring, vetenskaplig forskning eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete.

6 §

Samtycke till utlämnande av uppgifter till arbetsgivare

Skriftligt samtycke ska begäras av en arbetssökande innan uppgifter som behövs för att tillsätta ett arbete lämnas ut till arbetsgivare. Samtycket eller uteblivet samtycke ska antecknas i registret över enskilda kunder.

Nödvändiga uppgifter för att tillsätta ett arbete är

1) arbetssökandens namn och kontaktuppgifter, modersmål, övriga språkkunskaper och medborgarskap,

2) arbetssökandens utbildning och avlagda yrkesexamina och till nödvändiga delar deras innehåll och vitsord,

3) tidigare anställningar plus uppgifterna i arbetsintyg,

4) fullgjord värplik,

5) specialkompetens, arbets- och utbildningsönskemål samt den arbetssökandes egenhändigt uppgjorda jobbsökarpresentation för arbetsgivare.

Uppgifter om en arbetssökandes hälsotillstånd får lämnas ut till en arbetsgivare bara om den arbetssökande gett sitt uttryckliga skriftliga samtycke. Endast sådana uppgifter om hälsotillståndet får lämnas ut som är nödvändiga för tillsättande av ett ledigt arbete eller uppfyllande av särskilda krav på hälsotillståndet inom branschen i fråga eller för att främja sysselsättningen för en arbetssökande som har en skada eller sjukdom som försvårar sysselsättningen.

14 kap.

Sökande av ändring

1 §

Omprövningsbegäran och besvär

Om inte något annat föreskrivs i denna lag får omprövning av beslut som arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen fattat enligt denna lag begäras hos den myndighet som fattat beslutet enligt vad som bestäms i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

Ett beslut på en omprövningsbegäran får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Omprövning av beslut får inte begäras och besvär över beslutet får inte anföras om

1) beslutet om antagning till arbetskraftsutbildning grundar sig på villkoren i 5 kap. 3 § 1 mom.; i ett antagningsbeslut som bygger på personens lämplighet får dock omprövning begäras eller besvär anföras om det gäller någon annan utbildning än den som avses i 5 kap. 7 §,

2) lönesubvention har förvägrats med stöd av 7 kap. 1 § 2 eller 3 mom.; omprövning av ett beslut om lönesubvention får inte begäras och besvär får inte heller anföras över beslutet till den del beslutet gäller lönesubventionens belopp eller varaktighet,

3) ersättning för rese- och logikostnader på grundval av 10 kap. 1 § 2 mom. eller ersättning för flyttningkostnader på grundval av 10 kap. 2 § 2 mom. har förvägrats genom beslutet,

4) beslutet gäller sådana sysselsättningsanslag enligt 12 kap. 10 § 2 mom. 2 punkten som beviljas för statens egna investeringar, eller

5) beslutet gäller ett avgörande att inte erbjuda kunden vägledning i yrkesval och karriär, träning, prövning, sakkunnigbedömningar och tjänster för att utveckla företagsverksamhet eller att inte stödja den arbetssökandes frivilliga studier.

2 §

Hur omprövningsbegäran och besvär inverkar på verkställigheten av beslut

Ett beslut som arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen fattat med stöd av denna lag får verkställas även om omprövning av beslut har begärts eller besvär har anförts, om inte den myndighet som behandlar omprövningsbegäran eller besvärmyndigheten beslutar något annat.

3 §

Ändringssökande av vissa beslut

I ett sådant beslut av arbets- och näringsbyrån om antagning av studerande som grundar sig på förutsättningarna enligt de lagar som nämns i 5 kap. 3 § 2 mom. får ändring sökas enligt vad som föreskrivs i lagen om läroanstalten in fråga.

På sökande av ändring i sådana beslut av Statskontoret som avses i 4 kap. 11 § tillämpas lagen om olycksfallsförsäkring.

15 kap.

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013. Lagens 8 kap. 5 § träder dock i kraft först den 1 januari 2014.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs

1) lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), och

2) lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002).

3 §

Övergångsbestämmelser

På servicen och åtgärderna samt de förmåner som betalats enskilda kunder för den tid då servicen och åtgärder fortgår tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om servicen eller åtgärderna har inletts innan denna lag träder i kraft och fortgår utan avbrott eller indelad i perioder efter lagens ikraftträdande.

På sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice tillämpas de be-

stämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om det anställningsförhållande eller den företagsverksamhet som ligger till grund för utbetalningen av sysselsättningsstödet har inletts innan denna lag träder i kraft.

När lönesubvention beviljas i enlighet med 7 kap. i denna lag för anställning av en person som på grund av arbetslöshet fått arbetslöshetsförmån för minst 500 dagar, beaktas även de dagar under vilka den som anställs med subventionen

1) före lagens ikraftträdande har fått arbetslöshetsdagpenning på grund av deltagande i sysselsättningsfrämjande service, och
2) efter lagens ikraftträdande har fått arbetslöshetsdagpenning på grund av deltagande i sådan sysselsättningsfrämjande service som börjat innan denna lag träder i kraft och fortgår utan avbrott efter lagens ikraftträdande.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på ersättande av kostnader som har föranletts av

1) en resa eller flyttning som hänför sig till jobbsökning eller övergång till nytt arbete och som skett före lagens ikraftträdande,

2) ansökning till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller frivillig utbildning, om ansökningen skett före lagens ikraftträdande,

3) besök vid en serviceinrättning, någon annan serviceenhet, en enskild experts mottagning eller hos arbets- och näringsbyrån, om besöket skett före lagens ikraftträdande.

De bestämmelser som gällde när den här lagen träder i kraft ska tillämpas på sysselsättningspolitiskt understöd, om beslutet att stödja verksamheten med sysselsättningspolitiskt understöd har fattats innan den här lagen trädde i kraft.

På sökande av ändring i beslut som arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och närings-, trafik- och miljöcentralen fattat före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om en permittering inleds senast den 30 juni 2013 anses en persons jobbsökning ha trätt i kraft, om arbetsgivaren till arbets- och näringsbyrån för hans eller hennes del har lämnat in ett meddelande om gruppermittering enligt 3 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Sådan avgiftsbelagd särskild service för arbetsgivarkunder som avses i 4 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan tillhandahållas till och med den 31 december 2013. På tillhandahållandet av servicen tillämpas de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Helsingfors den 28 december 2012

Republikens President
SAULI NIINISTÖ

Näringsminister *Jan Vapaavuori*